

Ystads kommun

Allmän beskrivning

Ystad kommun ligger i södra Skåne och har ett varierat landskap. Den centrala kusten består av vidsträckta sandstränder utanför skyddsplanterade flygsandsfält. Kusten är låg i väster men höjer sig österut mot de ståtliga Hammars backar och Kåsebergaåsen. Innanför strandzonen finns gamla naturbetesmarker. Stora gräsmarker finns också längs Kabusaån samt vid Öja- och Högestads mossar. I kommunens nordvästra del ger Romeleåsens utlöpare ett småkuperat och varierat landskap med sjöar, lövskogar och betesmarker. I nordöst ligger den markanta, lövskogklädda Fyledalen. Tre åar rinner genom kommunen och är betydelsefulla för havsöring, Svartån, Nybroån och Kabusa ån samt två mindre vattendrag Charlottenlundsbäcken och Tyge å. Dessa åara är betydelsefulla för havsöring. De två förstnämnda åarna är viktigt spridningsstråk och utpakade som limniska värdetrakter. I Charlottenlundsbäcken finns en mindre bäckravin vilket är ovanligt i Skånes södra delar. Kommunen är sjöfattig och har endast två större sjöar i västra delen, vilka ingår i det sydöstsånska sjölandskapet. Storgodsmiljöer präglar delar av landsbygden, vid Bjersjöholm, Charlottenlund, Marsvinsholm, Krageholm, Bellinga och Högestad med värdetrakter för äldre trädbestånd. Större delen av berggrunden utgörs av kalksten men i nordväst tränger Romeleåsens urberg fram och de lösa jordlagren består av sandiga avlagringar längs kusten. Havsmiljön längs kusten karaktäriseras av en öppen kustlinje utan öar. Både rena sandstränder och steniga stränder förekommer. Botten i de grunda delarna består av moränavlagringar som i olika utsträckning har sköljts ur. Sand, grus och sten dominerar. Att kusten är så exponerad för vågor och vind gör att sand och finare material på havsbotten ständigt flyttas om. Därför är det svårt för växtlighet att etablera sig här. På de steniga bottenarna växer makroalger. Bland annat torsk, näbbgädda och skrubbskädda förekommer i kommunens kustvatten. Ålgräs förekommer endast sparsamt längs kusten. I ett område direkt öster om Ystad hamn finns ett mindre område med något tätare ålgräsförekomster. Längre från kusten är djupet 30–45 meter och botten utgörs av finsand och mjuk lera. Kommunen har många områden som med höga ekologiska värden, bland annat hela kuststräckan från staden Ystad till kommungränsen mot Simrishamn i öster, sjöarna Krageholmssjön och Ellestadssjön, Fyledalen och beteslandskapen vid Oxhagen, Ållskog, Högestads mosse och Skoghejdan.

Biologiskt särskilt värdefulla områden

Klass 1

YST001 Sandhammaren och Hagestad

YST002 Hammars backar-Kåsebergaåsen

YST003 Ystad sandskog

YST004 Fyledalen

YST005 Skoghejdan

YST006 Bellinga och Ellestadssjön

YST007 Oxhagen och Svartskylle

YST008 Högestads mosse

Klass 2

YST009 Ållskog

YST010 Bjersjöholm

YST011 Krageholm

YST012 Skoghusets enefälad

YST013 Svinaläjet

YST014 Navröds mosse

YST015 Norra sandskogen

YST016 Kusten väster om Ystad

YST017 Lilla Köpinge

YST018 Furuhus mosse

YST019 Ljungatorpskärret

YST020 Nyvångsskogen

YST021 Kabusa och Ingelstorps ängar

YST022 Kusten mellan Svarte och Kåseberga

YST023 Nybrostrand

YST024 Nybrofältet och Ystad golfklubb

YST025 Fårarps mosse

YST001 Sandhammaren och Hagestad (klass 1)

Foto: Mona Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Unika biotop- och artvärden knutna till den sandiga marken med stor biotopvariation med bl.a. dynlandskap, sandstränder, torra gräsmarker, tallskog och ekkrattskog. Området är skyddat i flera naturreservat och flera Natura 2000-områden. Den stora arealen bidrar till den höga klassningen. Området hade klass 1 även i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997.

Beskrivning

Detta sandiga kustområde sträcker sig från Hagestad i väster till kommungränsen mot Simrishamns kommun i öster och består av flera delområden. Öster om Löderups strandbad, i Hagestads naturreservat, utgörs de lösa jordlagren av flygsand. Här har ett intressant dynlandskap utbildats. Vegetationen är mosaikartad med ekskogar delvis utformade som krattskog, tallplanteringar, ljunghedsfragment och öppna dynpartier. Sandhammaren utgör ett mäktigt sanddynområde. Det är ett kustdynområde med aktiva kustprocesser. Efter hand som dynerna byggs upp och stabiliseras utvecklas zoner med olika typer av vegetation närmast kusten. Denna zoner och vegetationens dynamik samt partier med kalkrik sand är av stort botaniskt och markvetenskapligt intresse. Innanför dynerna finns stora arealer ekkrattskog med lång kontinuitet. Faunan är av betydande intresse inom denna del av området, bland annat förekomsten av sällsynta häckfåglar och även insekter bland vilka flertalet arter är unika i ett nationellt perspektiv. Området är därför av högt zoologiskt värde. Det böljande öppna hedlandskapet omkring Backåkra är präglad av långvarig betesdrift. Vegetationen har säregna drag och blomsterprakten är tidvis stor. Här ligger också Dag Hammarskjölds Backåkra, som är ett internationellt känt turistmål.

Biotopvärden

Sanddynlandskap med varierade markförhållanden och biotoper, från vandrande dyner vid kusten över gräs- och risklädda dyner, våtmarker i sänkor till ekkrattskog och tallskog längre in från kusten. Här finns också hävdade torra gräsmarker, buskmarker och bryn samt kärr. Särskilt ekkrattskogen, de torra gräsmarkerna och dynlandskapen med inslag av kalkrik sand har höga biotopvärden.

Artvärden

Ett mycket stort antal rödlistade arter är knutna till de sällsynta habitaterna med sanddyner. Totalt har över 250 rödlistade arter noterats sedan 1990. Här finns bland annat ett stort antal sällsynta kärlväxter som praktnejlika (EN), stor sandlilja (EN), alvarveronika (EN), tofsäxing (EN), luddvicker (VU) och sanddådra (VU). Korskovall (NT) har här en av sina få lokaler i Skåne och är beroende av kalkrik solbelyst sand. Artrikedomen bland kärlväxter och speciella mikroklimat ger en rik insektsfauna med hotade arter som sandsnedbandsvecklare (VU), höstfrölöpare (CR) och gulgrå lövmätare (CR). Även en del sällsynta svampar har påträffats som dvärgjordstjärna (NT), stjälskröksvamp (NT), fransig stjälskröksvamp (EN) och liten diskkröksvamp (VU). Fågelfaunan innehåller främst havsfågel på besök under olika årstider men även den sällsynta fältpiplärkan (EN) som häckar i de restaurerade dynerna.

Ekologiska samband

Området utgörs av ett stort sandområde längs kusten öster om Ystad och ingår i värdestrakt för sandmarker, med viktiga landskapsekologiska samband till angränsande områden som Kåsebergaåsen i väster och vidare in i Simrishamns kommun i öster. Området ingår även i värdestrakt för gräsmark i GI:s planeringsunderlag med spridningssamband närmast i väster vid Kåseberga. Via Lilla Köpinge och norrut genom Fyledalen finns en naturlig länk till sandmarkerna i Vombsänkan. Tyge å utgör limnisk värdekärna och rinner genom reservatet och ut i havet.

Förutsättningar för bevarande

Inga byggprojekt i naturmiljön och återskapande av levande sanddyner genom restaurering. Naturreservaten bidrar till goda förutsättningar för bevarande.

Status

- Stora delar i öster ingår i naturreservatet Sandhammaren (1987).
- Stora delar i väster ingår i naturreservatet Hagestad (1960).
- I väst ingår området i naturreservatet Backåkra (1958).
- I området ingår naturreservatet Hagestad-Järarna (2011).
- Stora delar ingår i Natura 2000-området Sandhammaren SE0430088 (1996).
- Stora delar ingår i Natura 2000-området Sandhammaren-Kåseberga SE0430093 (2004).
- I väst ingår naturvårdsområdet, Hammars backar-Kåsebergaåsen (1996).
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Kustområdet Nybrostrand-Simrishamn (2000).

- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter) och längs Tyge å (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Hansson, S-Å. 2007. Inventering av buksvampar inom kustnära områden i Ystads kommun 2006 – 2007. Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1958. Fridlysning av naturminne den 17 mars 1958.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1979. Skötsel- och dispositionsplan för Backåkra Naturreservat.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1987. Bildande av naturreservatet Sandhammaren i Ystads kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1994. Ändring av skötselplan för naturreservatet Sandhammaren.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1996. Bildande av naturvårdsområdet Hammars backar-Kåsebergaåsen.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Beslut om bildande av Naturreservat Hagestad-Järarna i Ystads kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Hagestad-Järarna i Ystads kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2014. Bildande av naturreservatet Hagestad i Ystads kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2014. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Hagestad i Ystads kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Sandhammaren-Kåseberga SE0430093.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Bevarandeplan för Natura 2000-området Sandhammaren SE0430088.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Molander, M. 2010. Inventering av dyngbaggas som omfattas av åtgärdsprogram i östra Skåne 2009. Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.
- Östrand, F & Nord, A. 2014. Inventering av insekter i Benestads backar och Hagestad naturreservat. Rapport 2014:18, Länsstyrelsen Skåne.

YST002 Hammars backar-Kåsebergaåsen (klass 1)

Foto: Linda Gustafsson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Unika biotop- och artvärden knutna till sandiga gräsmarker, backafall och strandområden. Området är av riksintresse för naturvården, naturreservat och Natura 2000-område. Klass 1 motiveras av unika biotoper, storleken och det mycket höga antalet rödlistade arter. Samma klassning gjordes i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997.

Beskrivning

Den södra delen av Kåsebergaåsen utgörs av ett markerat åssystem som huvudsakligen består av sand och grus men som fläckvis överlagras av lera. Strandmorfologin med branta stup mot havet skapar förutsättningar för ett mycket gynnsamt mikroklimat och blottlagda kalkrika jordar. En stor del av åssträckningen består av betesmarker som hyser en värdefull flora och fauna. Ales stenar och andra fornminnen utgör viktiga inslag i landskapet. I Kåseberga finns en liten hamn med karakteristisk sydsåns fiskelägesbebyggelse. Hamnbebyggelsen ligger nedanför de branta backafallen som till stor del utgörs av örtrika stäppartade torrängar med bland annat blåeld, och väddklint. Området har stora skönhetsvärden och är av internationell dignitet som turistmål.

Landskapet på ömse sidor om Kabusaån utgörs av ett flackt beteslandskap med enstaka solitära träd och buskar. Terrängen är landskapsestetiskt tilltalande med höga biologiska värden, bland annat genom förekomsten av flera rödlistade fjärilsarter som bl.a. backvisslare, vitribbat strandfly och mjölfly. Området söder om kustvägen ingår i ett militärt övningsområde. Kåseberga räknas som en av Skånes främsta platser för att skåda flyttande sjöfågel under våren. Vid Hammars backar finns en av landets sista kornsparspopulationer.

Biotopvärden

Torra gräsmarker och backafall mot havet som ger gynnsamma mikroklimat. Även förekomst av exponerad sand, strandmiljöer med klappersten och sandstrand.

Artvärden

Totalt har över 200 rödlistade arter rapporterats från området sedan 1990. Ett 40-tal kärlväxter, ett 80-tal insekter och ett 80-tal fågelarter varav flertalet tillfälliga besökare. Många rödlistade kärlväxter finns på de torra gräsmarkerna och strandmiljöerna, bland annat martorn (VU), sandtimotej (VU), sandlusern (VU), sanddådra (VU), hedblomster (VU) och tofsäxing (EN). Här finns även flera sandlevande rödlistade svampar som spetsfotad champinjon (NT) och liten diskröksvamp (VU). Kärlväxtfloran och gynnsamt mikroklimat ger förutsättningar för en rik insektsfauna med arter som mjölfly (EN), vitribbat strandfly (CR), åkervindfly (VU), gulgrå lövmätare (CR), backvisslare (VU), tryfjäril (EN), stortapetsrarbi (NT), höstfrölöpare (CR) och krokhorndyvel (NT). I området finns sandödlor (VU). Kornsparv (EN) häckar i området.

Ekologiska samband

Unika ekosystem på sandiga gräsmarker med backafall mot havet. Området ingår i värdestrakt för sandmarker och gräsmarker i GI:s planeringsunderlag med spridningssamband till liknande miljöer längs kusten. Kabusaån mynnar ut i havet i området.

Förutsättningar för bevarande

Inga ingrepp i naturmiljön och fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Stora delar i norr ingår i Natura 2000-området Kabusa SE0430112 (2004).
- Stora delar i söder ingår i Natura 2000-området Sandhammaren-Kåseberga SE0430093 (2004).
- Södra delar i söder ingår i Natura 2000-området Sandhammaren SE0430088 (1996).
- Stora delar i söder ingår i naturvårdsområde Hammars backar-Kåseberga (1996).
- Området vid Hammar är landskapsbildsskyddsområde, Hammars backar- Löderupsåsen (1967).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Kustområdet Nybrostrand-Simrishamn (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Försvarmakten. 2011. Kabusa skjutfält. Övnings- och miljöanpassad skötselplan ÖMAS. Fastställd 2011-09-01. Försvarmakten och Fortifikationsverket.
- Hansson, S-Å. 2007. Inventering av buksvampar inom kustnära områden i Ystads kommun 2006 – 2007. Länsstyrelsen Skåne.

- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1996. Bildande av naturvårdsområdet Hammars backar-Kåsebergaåsen.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-området Kabusa SE0430112.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Sandhammaren-Kåseberga SE0430093.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Bevarandeplan för Natura 2000-området Sandhammaren SE0430088.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Molander, M. 2010. Inventering av dyngbaggar som omfattas av åtgärdsprogram i östra Skåne 2009. Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.
- VISS. 2022. Kabusaån: Havet-Tuvebäcken. MS_CD: WA32113453 VISS EU_CD: SE614592-138407. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

YST003 Ystad sandskog (klass 1)

Foto: Joel Jansson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till de sandiga miljöerna längs kusten som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Området var klass 1 även i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 och i det kommunala naturvårdsprogrammet (2012). Klassningen är dock svag för de biologiska värdena och på gränsen till klass 2.

Beskrivning

Ystad sandskog är ett naturområde öster om Ystad som sträcker sig 4 kilometer längs med kusten. Området avgränsas av Nybroån i öster och kustvägen (Österleden) i norr. Sandskogen domineras av planterad tallskog med inslag av lövskog på de fossila sanddynerna innanför stranden. Den magra marken ger förutsättningar för en hedartad vegetation med arter som ljung, kruståtel, blåbär och lingon. På fuktigare delar kan man påträffa mer krävande arter som kärrviol och orkidéer. Längs stranden finns möjligheter att hitta marviol och saltarv. De grunda havsområdena är fiskrika och lockar många fågelarter för födosökning. Området har höga rekreativa, geologiska och landskapsmässiga värden. Framför allt är stranden populär badplats under sommaren.

Biotopvärden

Sandstrand närmast havet som övergår i öppna vegetationsklädda sanddyner innan tallskogen tar vid innanför. I sänkor och intill vattendrag förekommer kärr och sumpskog.

Artvärden

Ett 100-tal rödlistade arter har påträffats i området sedan 1990. Bland dessa finns ett 15-tal kärlväxter som backsippa (VU), grovtaggigt björnbär (EN), källfräne (VU), åkerrättika (VU), dikesskräppa (EN), skogsveronika (NT), backsilja (VU) och hedblomster (NT). Insektsfaunan är artrik med ett 30-tal rödlistade arter som fläckig myrlejonslända (NT), mjölfly (EN), kardvaddsknölfly (VU), dvärgrörfly (NT) och pestskråpsfjädermott (VU). Ett 50-tal av de rödlistade arterna är fåglar varav flertalet tillfälliga besökare.

Ekologiska samband

Sällsynta ekosystem knutna till sandiga miljöer med landskapsekologiska kopplingar längs kusten till Kåsebergaåsen och Sandhammaren via Nybrostrand. Nybroån utgör limnisk värdekärna och värdeetrakt i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Ökad hävdintensitet för att motverka igenväxning av öppna marker. Återkommande störningar av markens ytskikt för att skapa sandblottor och därmed gynna sandlevande organismer. Bevara gamla träd och död ved.

Status

- Området ingår i Natura 2000-område Ystads sandskog SE0430094 (2004).
- Området ingår i naturreservatet Ystads sandskog (1989).
- Stora delar är av riksintresse för naturvärden, Ystads sandskog (2000).
- En liten del i öst vid Nybroån är av riksintresse för naturvärden, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).

- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1989. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Ystads sandskog.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Ystads sandskog.
- Länsstyrelsen Skåne. 2009. Beslut om ändring av geografisk utbredning för naturreservatet Ystads sandskog.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST004 Fyledalen (klass 1)

Foto: Gunilla Davidsson Lundh/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden i ett stort område med äldre ädellövskog och gräsmarker som har skyddats som naturreservat och är Natura 2000-område. Högsta klassning i naturvårdsprogrammet 1997 och i det kommunala naturvårdsprogrammet.

Beskrivning

Fyledalen karakteriseras av branta sluttningar och en plan botten där Fyleån rinner fram mitt i dalgången. Kommungränsen går i och utmed Fyleån och delar området mellan Ystads-, Tomelilla och Sjöbo kommuner. Små biflöden tillkommer från sidodalar både som ytvatten och grundvatten. Den största sidodalen med tillflödet Kulleån ligger mellan Baldringe och Högestad. Fyledalens östra sluttning utgör en kombinerad förkastning och flexur (böjning i berggrunden), medan sluttningen på västra sidan huvudsakligen består av kvartära lager. I dalen finns nästan vertikalt stående berggrundslager från Jura och Rät som fortsätter i ett smalt band ned mot kusten genom dalgången. Mellan Lyckås och Kullemölla finns blottningar av kritkalksten. De bokskogsklädda sluttningarna uppvisar tydliga vegetationszoneringar från de högst belägna artfattiga hedtyperna via mycket artrika ängstyper till stora bestånd med ramslök i de med vatten översilade nedre sluttningsszonerna. Artrikedomen är hög och flera ovanliga växtarter förekommer. Småfågelfaunan är rik och dalgången utnyttjas ofta av övervintrande rovfåglar: örnar, vråkar och glador. I de fuktiga lövskogsmiljöerna finns många mindre vanliga evertebrater. Längst i söder finns ett extremrikkärr med brunmossevegetation inklämt mellan åkrar. Rikkärret hyser arter som trubbtåg, kärrknipa och majviva och kärrjohannesört. Förutom olika kärrtyper finns öppen hagmark och fuktängar. Vegetationen är mycket artrik, med flera arter orkidéer. Vegetationstyper som rikkärr, kalkfuktängar och högörtängar utgör biotoper för en mångfacetterad fjärilsfauna med bland annat arter som starrgräsfjäril och kovallnätjäril. Området hyser också lövgroda. I Fyleån, som i sin nedre del kallas Nybroån, finns en god stam med havsöring. Andra fiskarter som förekommer är bland annat stensimpa och nejonöga. I ån har stora restaureringsprojekt utförts inom UC4Life- projektet. Delar av ån, uppströms Fylan, återmeandrades 1913. Tjockskalig målarmussla som tidigare förekommit i ån återintroducerades.

Biotopvärden

Biotopvärden är främst knutna till den äldre ädellövskogen med varierade strukturer och substrat, rikkärr samt äldre gräsmarker med lång hävdkontinuitet. Fyleån har limniska värden.

Artvärden

Ett 100-tal rödlistade arter är kända från området sedan 1990. Av dessa är ett 15-tal kärlväxter, till exempel skogskorn (VU), backsippa (VU), buskvicker (EN) och skogsveronika (NT), ett 20-tal svampar som rosenpuderskivling (VU), vinfjällskivling (EN), gulbrämad flugsvamp (VU) och liten rävspindling (EN). Här finns också ett 20-tal rödlistade insekter som Joannas dvärgdyvel (VU), mindre parkblomfluga (VU), gördelrovfluga (VU) och bandad björnbomfluga (CR). Tjockskalig målarmussla (EN) är påträffad i ån. Området är mycket artrikt när det gäller fladdermöss och här finns bland annat sydpipistrell (VU) och grålångöra (CR).

Ekologiska samband

Området ligger i en större värde-trakt för ädellövskog och är sammankopplat med Nyvångsskogen. Området ingår även i värde-trakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag. Fyleån är limnisk värde-trakt med spridningssamband ända till havet via den i nedströms övergående Nybroån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan, ingen hydrologisk påverkan på rikkärr samt bevarande av äldre träd och död ved. Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet och hydrologi. Det ska förekomma naturliga vattenståndsfluktuationer och flöden.

Status

- Området ingår i naturreservatet Fyledalen (2015).
- Området ingår i Natura 2000-område Fyledalen SE0420250 (2004).
- Delar av området ingår i vattenskyddsområdet Stenby 30:1 (1990).
- Hela området ingår i landskapsbildsskyddsområdet Fyledalen (1971 & 1972).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Fyledalen (2017).
- Strandskydd längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- Ahlén, I. 2012. Fyledalens fladdermusfauna. YstadNatur 49:6–10.
- Almlöf, K. 2014. Biotopkartering av Nybroån 2009 - Naturvården och behov av restaureringsåtgärder. Rapport 2014:37, Länsstyrelsen Skåne.
- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Eklövs Fiske & Fiskevård. 2015. Fiskevårdsplan för Kulleån 2015. Ystad kommun & Ystadortens Fiskevårds- och Sportfiskeförening.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2016. Fiskeundersökning i Fyleån. På uppdrag av Högestad & Christinehof Förvaltnings AB.
- Eriksson, M. 2016. Effekter av restaureringsåtgärder utförda 2013/2014 i Fyleån och Klingavälån. Slutrapportering UC4LIFE E2. Monitoring, CAB Skåne. Rapport 2016:39, Länsstyrelsen Skåne,.
- Lundberg, S. & Österling, M. (red.) 2016. Målarusslans återkomst – till nytta för människa, djur och natur. Handbok, UC4LIFE, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2015. Beslut om bildande av naturreservatet Fyledalen. Länsstyrelsen Skåne. 2021. Skötselplan för naturreservatet Fyledalen, samt bevarandeplan för Natura 2000-området Fyledalen.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Fyleån. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST005 Skoghejdan (klass 1)

Foto: Maria Sandell/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i variationsrik naturbetesmark som motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Området hade klass 1 även i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997.

Beskrivning

Skoghejdan har en ålderdomlig prägel och utgör en rest av äldre tiders odlingslandskap i en småkuperad moränterräng. Betesmark omväxlande med svackor med alsumpskog, halvt öppna kärr och fuktängar är kännetecknande för området. En mindre sjö i områdets centrala del uppkom genom torvtäkt vid sekelskiftet. Utöver ett stort markhistoriskt och botaniskt värde har Skoghejdan även ett betydande zoologiskt värde, främst som värdefull fågel- och groddjurslokal. Lövgroda, gråhakedopping, smådopping och grågås är arter som förekommer. I området finns även en värdefull evertebratfauna med flera arter vedskalbaggar och fjärilar som busksnabbvinge, svartfläckig blåvinge och leverfärgat ängsfly. Dagfjärilfaunan är synnerligen artrik med ett 30-tal reproducerande arter.

Biotopvärden

Variationsrika gräsmarker med lång hävdkontinuitet och inslag av kärr, damm, sumpskog och äldre lövträd.

Artvärden

Ett 80-tal rödlistade arter är påträffade i området sedan 1990. Bland dessa kan nämnas ett 10-tal kärleväxter som ängsnattviol (NT), loppstarr (NT), vanlig ängsstarr (NT) och plattsäv (VU), ett 25-tal svampar som hartsticka (EN), lädervaxskivling (NT), praktvaxskivling (NT) och sydlig sotticka (NT), ett 20-tal insekter som svart majbagge (NT), liggul dyngbagge (NT), sexfläckig bastardsvärmare (NT) och mulmknäppare (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värde-trakt för gräsmarker med spridningssamband till bl.a. gräsmarkerna vid Fyledalen i norr och Svartskylle i söder. Området gränsar till Nyvångsskogen och ingår i samma värde-trakt för ädellövskog. Området ingår också i värde-trakt för våtmarker i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt betesdrift utan gödselpåverkan, hårdare jakt på vildsvin som bökar upp grässvålen.

Status

- Området ingår i Natura 2000-område Skoghejdan SE0430115 (2004).
- Området ingår i naturreservatet Skoghejdan (2005).
- Liten del i sydost ingår i landskapsbildsskyddsområdet Fyledalen (1971).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Fyledalen (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bergelin, K. 2005. Värdefulla naturbetesmarker i Skåne. Svensk Mykologisk Tidskrift 26 (2): 38–48.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bildande av naturreservatet Skoghejdan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Skoghejdan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Skogshejdan SE0430115.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST006 Bellinga och Ellestadssjön (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i hagmarker och skogsbestånd med äldre ädelövträd samt sjön som har motiverat Natura 2000-område. I naturvårdsprogrammet från 1997 bedömdes de samlade naturvärdena i sjön med omgivning vara klass 2 och i hagmarken klass 3. Hagmarken och skogsområdet söder om sjön bedöms idag ha biologiska värden som motsvarar klass 1.

Beskrivning

Ellestadssjön, som delvis ligger i Sjöbo kommun, utgör källsjö till Klingavälsån i Kävlingeåsystemet. Sjön är kraftigt näringspåverkad. I sjön har ett fåtal undervatten- och flytbladväxter noterats, varav en kransalg, en sträfsart (*Chara* sp.), växer i täta bestånd ner till mer än 2 meters djup. Större vassområden saknas. Sjöns stränder är svårtillgängliga och i den södra och sydvästra delen skogbevuxna. De öppna hagmarkerna och ekhagen söder om Bellinga slott har stora solitära träd. Den öppna hagmarken är relativt välbetad, men delar är gödselpåverkade. Vegetationstyper som karakteriserar området är rödvenäng och högörtäng samt några små fragment med kalkfuktäng. Ekhagen är svagt gödslad men välhävdad, vacker och svagt sluttande. I en slänt i den östra delen finns utpräglad torrängsvegetation med bland annat solvända. Närmast sjön finns ett bokskogsbestånd med flera äldre träd och förekomst av död ved.

Biotopvärden

Äldre ädelövträd med lång kontinuitet, värdefulla substrat och strukturer. Förekomst av gräsmark med lång hävdkontinuitet och inslag av kalkfuktäng. Strandmiljöer och limniska miljöer i sjön.

Artvärden

Totalt har ett 90-tal rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Många av dessa är knutna till gamla träd som fladdermössen fransfladdermus (NT), barbastell (NT) och sydpipistrell (VU), kärlväxterna skogsveronika (NT) och skugglosta (NT), lavarna blek kraterlav (VU), rosa lundlav (VU), lunglav (NT) och gammelekslav (NT), samt insekterna läderbagge (VU), mulmknäppare (VU), storplattnos (NT), sexfläckig blombock (NT) och bredhornad praktbagge (NT). Här finns också svampar som korallticka (NT), oxtungssvamp (NT) och löktryffel (VU). Andra arter är mer knutna till gräsmarkerna som kärlväxterna plattsäv (VU), blågrönt mannagräs (VU), kärrjohannesört (NT) och jordtistel (NT).

Ekologiska samband

Viktiga spridningssamband för gamla trädmiljöer norrut mot Snogeholm och Sövdeborg samt söderut mot Krageholmssjön. Området ingår i värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Området ingår i värdetrakt för gräsmarker med spridningssamband österut, närmast till gräsmarkerna vid Navröds mosse. Ellestadssjön utgör limnisk värdetrakt och spridningslänk till Snogeholmssjön.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten i sjön samt bevarande av gamla träd och död ved. Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Sjön ingår i Natura 2000-område Ellestadssjön SE0430136 (2011).
- I sydväst ingår området i Natura 2000-område Bellinga SE0430171 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Snogeholms-Skårbyområdet (2000).
- Hela området är landskapsbildsskyddsområde, Sjölandskapet (1970).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd runt sjön (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Ekologgruppen. 2012. Ellestadssjön. Redovisning från Sjödatabasen 2012-10-10. Länsstyrelsen Skåne.
- Lundh A. 1951a. Studies on the vegetation and hydrochemistry of Scanian lakes I. Higher aquatic vegetation. Bot. Not. Suppl. Vol 2:3, 1951.
- Lundh A. 1951b. Studies on the vegetation and hydrochemistry of Scanian lakes III. Distribution of algae and some algal groups. Bot. Not. Suppl. Vol 3:1, 1951.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1987. De sydöstsvenska sjöarna – En kunskapsammanställning. Meddelande Nr 1987:3. 1987.

- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Inventering av Barbastell i Skåne 2007–2009. Rapport 2011:10.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-området Bellinga SE0430171.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeprogram för Natura 2000-området Ellestadssjön SE0430136.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Sandsten, H. 2007. Undervattensväxter i några skånska och småländska sjöar - Vårsjön, Bodarpasjön, Farlängen, Sandören, Vederslövssjön, Krageholmssjön och Ellestadssjön. Länsstyrelsen Skåne.
- Sandsten, H. 2009. Vattenväxter i skånska sjöar. En sammanställning och bedömning av flytblads- och undervattensväxter. Rapport 2009:52 Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Ellestadssjön. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST007 Oxhagen och Svartskylle (klass 1)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Unika biotop- och artvärden kopplat till gräsmarkerna, de gamla träden samt dammarna och våtmarkerna. Ett stort och varierat landskap med lång hävdkontinuitet. Området hade klass 1 även i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997.

Beskrivning

Oxhagen i den östra delen utgör en rest av de förr vidsträckta utmarksbeten som fanns i Baldringe socken. Trakten var bebodd redan under järnåldern, vilket gamla hägnader och ryggade åkrar vittnar om. De lågt belägna kulturbetesmarkerna i norr var en gång sjöbotten i den forna Vasasjön, vilken sänktes helt på 1800-talet. Betesmarken är vidsträckt och glest bevuxen med dungar av bok och ek samt i fuktigare partier i södra Oxhagen med björk och al. Många bokar är mycket stora och med karakteristisk utmarkskaraktär. Området har även gamla grova hasslar och väl utvecklade brynmiljöer. Flera kärr samt en liten sjö finns också inom södra delen av området. Vattensamlingarna har uppkommit genom torvtäkt, utom Prästakärret, vilket har bildats genom uppdamning. De många småvattnen är av stor betydelse för lövgroda, klockgroda och andra groddjur samt för häckande våtmarksfåglar, bland annat gråhakedopping. Områdets fjärilsfauna är rik med flera mindre vanliga arter som starrgräsfjäril, violettekantad guldvinge och sotnätfjäril. I sydväst finns mycket kuperade kulturbetesmarker omväxlande med fragment av torrängsartade naturbeten samt den av torvtäkt nästan helt opåverkade Fredriksbergs mosse. Mossen uppvisar flera olika vegetationstyper med såväl rikkärrspartier som högmossevegetation med vitmosstuvor med ljung, rosling och tranbär. Den typ av beteslandskap som Oxhagen och Fredriksbergs mosse representerar saknar motsvarighet i länet. I söder och sydost avgränsas betesmarken av en stenmur mot en ängsbokskog (Baldringe ängar), som har uppkommit på de forna inägorna till Baldringe by. Svartskylle är ett omväxlande odlingslandskap med betade ängsmarker av fuktängskaraktär, kultiverade betesmarker samt lövskogsdungar. De lägst belägna partierna är bevuxna med fuktlövskogar som domineras av björk. I området finns några mindre granplanteringar. Området ansluter direkt till naturbetesmarkerna vid Synteletet i Sjöbo kommun.

Biotopvärden

Mycket varierade gräsmarker med lång hävdkontinuitet och med inslag av äldre ädellövträd, bryn och buskage samt kärr och dammar.

Artvärden

I området har ett 40-tal rödlistade arter påträffats sedan 1990 varav många är beroende av mosaiklandskapet med gräsmarker och gamla träd samt våtmarker och dammar. Här finns kärleväxter som loppstarr (NT), majviva (NT), granspira (NT) och sommarfibbla (NT), svampar som scharlakansvaxskivling (NT), hartsticka (NT) och skillerticka (VU) samt insekter som sexfläckig bastardsvärmare (NT), ängsmetallvinge (NT), sotnätfjäril (NT) och mulmknäppare (VU). Området är mest känt som groddjurslokal, med bl.a. stora populationer av lövgroda (LC) och klockgroda (LC).

Ekologiska samband

Viktigt mosaiklandskap inom värdestrakt för både gräsmarker och ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Området ingår i värdestrakt för våtmarker, med spridningssamband i söder till Högestads mosse och Ljungatorpskärrer. Limniska spridningslänkar till Fyleån via Kulleån.

Förutsättningar för bevarande

Inga ingrepp i naturmiljön. Bevarande av äldre träd och död ved samt fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Røjning av igenväxningsvegetation.

Status

- Nordöstra delen av området ingår i naturreservatet Ållskog (2016).
- I sydväst ingår naturreservatet Svartskylle (2005).
- I sydväst ingår Natura 2000-området Fredriksbergs mosse SE0430122 (2004).
- Nästan hela området är av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Fyledalen (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Beslut om bildande av Naturreservat Svartskylle.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Fastställelse av naturreservatet Svartskylle.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Beslut och skötselplan för naturreservatet Ållskog.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Fredriksbergs mosse SE0430122.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ystads kommun, 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST008 Högestads mosse (klass 1)

Foto: Kristian Nilsson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga habitat- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Högsta värde enligt våtmarksinventeringen, ängs- och hagmarksinventeringen och det regionala naturvårdsprogrammet från 1997.

Beskrivning

Området består av betesmarker med inslag av fuktäng och kärrmarker med kuperad terräng längs Kulleån. Flera vattenfyllda torvgravar finns i den södra delen av området och genom området går några större diken som avvattnar våtmarkerna. Gräsmarkerna är av varierande fuktighet med torrängar på kullarna och fuktängar i svackorna. De fuktigare partierna växer igen med sly och buskar. Området har en rik groddjursfauna med arter som lövgroda, lökgroda samt större och mindre vattensalamander. Högestads mosse är arealmässigt ett av de största rikkärren i Skåne av typen extremrikkärr. Rikkärren hyser hög artrikedom och arter som späd skorpionmossa och trubbtåg förekommer rikligt i vissa ytor. Andra vanliga rikkärrsarter är slankstarr, loppstarr, näbbstarr, vippstarr, majnycklar, ängsnycklar, kärrknipprot, gräsull, vildlin och majviva. Enstaka individer av brudsporre förekommer i området. Bland mossorna kan bl.a. kärrspärrmossa, klotuffmossa och kalkkällmossa nämnas. Här har också den starkt hotade arten stor ögontröst sin talrikaste förekomst i länet. Natura 2000-arterna smalgrynsnäcka och kalkkärrsgrynsnäcka finns i området.

Biotopvärden

Stora arealer rikkärr. Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden. Inslag av dammar.

Artvärden

Ett 50-tal rödlistade arter är rapporterade från området sedan 1990, bland annat kärlväxterna majviva (NT), plattsäv (VU), backsippa (VU), stor ögontröst (EN) och sommarfibbla (NT), fjärilarna violettkantad guldvinge (NT), sotnätfjäril (NT) och bredbrämrad bastardsvärmare (NT), samt den sällsynta snäckan kalkkärrgrynsnäcka (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för våtmarker i GI:s planeringsunderlag. Gräsmarkerna har spridningssamband med andra närliggande gräsmarker i landskapet. Kulleån utgör limnisk värdestrakt och spridningslänk till Fyleån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt betesdrift utan gödselpåverkan och ingen negativ påverkan på hydrologin eller vattenkvaliteten. Ökat betestryck generellt och fällindelning som är anpassad utifrån olika arters behov. Fortsatt hävd med skärande/klippande redskap på ytor med stor ögontröst. Viss röjning av ohävsvegetation som vass och älggräs.

Status

- Området ingår i Natura 2000-området Högestads mosse SE0430114 (2004).
- Området ingår i naturreservat Högestads mosse (1961).
- Området är av riksintresse för naturvärden, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- Området är av riksintresse för friluftslivet, Fyledalen (2017).
- Stora delarna ingår i myrskyddsplanen, Högestads mosse (1994).
- I norr är området landskapsbildsskyddsområde, Fyledalen (1971).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Eklövs Fiske & Fiskevård. 2015. Fiskevårdsplan för Kulleån 2015. Ystad kommun & Ystadortens Fiskevårds- och Sportfiskeförening.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1961. Beslut om bildande av naturreservatet Högestads mosse.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1979. Skötselplan för naturreservatet Högestads mosse.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-området Högestads mosse SE0430114.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 1994. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt del Malmöhus län.

- Nyström, P., Stenberg, M & och Hertonsso, P. 2011. Lökgrodan i Skåne - status och rekommendationer för framtida bevarandearbete. Rapport 2011:12, Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST009 Ållskog (klass 2)

Foto: Johan Johnmark/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i varierade naturbetesmarker med många gamla träd som har motiverat bildande av naturreservat. I naturvårdsprogrammet från 1997 hade området klass 1 i en bredare bedömning av naturvärdet, men på grund av den begränsade arealen har området idag bedömts som klass 2.

Beskrivning

Denna naturbetesmark är en del av ett ålderdomligt odlingslandskap med stort markhistoriskt värde. Betesmarken är ett utmarksbete med mycket gamla, solitära bokar på delar av området, som även har landskapsestetiska och botaniska värden. Lövgroda och klockgroda förekommer i områdets vattensamlingar. Områdets insektsfauna är inte väl undersökt men bl.a. mulmknäppare, guldgrön sammetslöpare, sexfläckig bastardsvärmare och violett kantad guldvinge har noterats och här finns sannolikt fler intressanta arter att upptäcka.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och stor variation i markförhållanden och vegetationstyper. Inslag av mycket gamla bokar samt våtmarker och dammar.

Artvärden

Ett 10-tal rödlistade arter finns rapporterade sedan 1990 men området hyser med stor säkerhet många fler. Här finns bland annat scharlakansvaxskivling (NT), sydlig sotticka (NT), stenticka (NT), gullklubba (NT), stare (NT), gulspurv (NT), lökgroda (VU), mulmknäppare (VU) och jordtistel (NT). Området är också en viktig lokal för bl.a. lövgroda och klockgroda.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för våtmarker, gräsmarker och ädellövskog i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan samt bevarande av gamla träd och död ved.

Status

- Området ingår i naturreservatet Ållskog (2016).
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Fyledalen (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Beslut och skötselplan för naturreservatet Ållskog.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST010 Bjersjöholm (klass 2)

Foto: Johan Johnmark/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden främst knutna till den gamla ädellövskogen med många gamla träd och död ved vilket har motiverat bildande av naturreservat. I naturvårdsprogrammet från 1997 hade den centrala delen klass 1 och omgivande skogar klass 2. Den begränsade arealen av den centrala delen och påverkan av skogsbruk för omgivande skogar motiverar inte högre än klass 2.

Beskrivning

Landskapet norr om Bjersjöholms slott karakteriseras av ett storskaligt backlandskap där skogen är det enda större sammanhängande skogsområdet i jordbrukslandskapet kring Ystad. Delar av området berörs av återställd täktverksamhet. Ett naturskogsområde finns i norra delen med en rik ädellövskog med bok, ek, alm och något ask i fuktigare partier. Det finns uppgifter om att denna skog tillsammans med skogsbestånden närmast borgen i början av 1700-talet nyttjades för slätter och som betesmark för hästar. Detta område var då inhägnat och kallades Djurhagen. Markvegetationen är karakteristisk för rika ängslövskogar med arter som skogsbingel, vit- och gulsippa, hålnunneört, lundstjärnblomma, buskstjärnblomma, myskmadra, harsyra, lundgröe och hässlebrodd. Många döende stora träd och kullfallna stammar (lågor) utgör tillsammans med den rika lövskogsvegetationen utmärkta livsmiljöer för bland annat insekter, snäckor och sniglar och en rik svampflora. Flera sällsynta svamparter förekommer och några är endast funna på ett fåtal lokaler i landet. Några av de mer sällsynta arterna är filtfootsbrosking, droppklibbskivling, lundticka, oxtungssvamp och koralltaggsvamp. Fågellivet är rikt med bl.a. häckande skogsduva. Bokskogen är en av Skånes äldsta med många mycket gamla träd - en del kanske äldre än 250 år. Naturbetesmarkerna i norr utgörs av en ekhage och öppen hagmark intill Skreemosse. Darrgräs, jordtistel, knölsmörbomma och sommarfibbla är några arter som finns här. Den öppna

hagmarken är stor och välhävdad med flera torrängsbetonade vegetationstyper samt ett hävdad tuvstarrkärr. Ekhagen är delvis gödselpåverkad och har en lundartad flora under ekarna. Hela området är värdefullt för rekreation och friluftsliv. Även kring slottet i söder finns ett flertal äldre lövträd av betydelse för den biologiska mångfalden.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog med lång kontinuitet och värdefulla strukturer och substrat. Gräsmarker med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

I området har ett 70-tal rödlistade arter påträffats sedan 1990. Främst är det arter knutna till äldre trädmiljöer som utmärker sig med svampar som lundticka (VU), korallticka (NT) och oxtungsvamp (NT), lavar som stiftklotterlav (NT) och bokvårtlav (NT), samt vedlevande insekter som mulmknäppare (VU), blåsvart brunbagge (EN), almbloombock (EN), aspvedvivel (VU) och bokskogsrödbeck (VU). Bland kärleväxterna finns till exempel hålnunneört (NT) som växer i ädellövskogen och sydäppelros (CR), kärrjohannesört (NT), åkerkulla (NT) och sommarfibbla (NT) som växer i andra miljöer.

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för ek/ädelövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag. Området är relativt isolerat i odlingslandskapet, men viktiga spridningssamband för trädlevande arter finns ett par kilometer norrut i Krageholmsområdet.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd och död ved. Utöka den skyddade arealen för att kompensera förlorade partier med äldre skog under slutet av 1900-talet. Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan i hagmarken.

Status

- I norr ingår Natura 2000-område Bjersjöholms ädellövskog SE0430134 (2004).
- I norr ingår naturreservatet Bjersjöholms ädellövskog (1993).
- Området är av riksintresse för naturvärden, Bjersjöholm-Marsvinholmsområdet (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2010. Utvidgning av och ändring av forskrifter för naturreservatet Bjersjöholm.
- Länsstyrelsen Skåne. 2010. Fastställande av skötselplan för naturreservatet Bjersjöholm.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Bjersjöholm ädellövskog SE0430134.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.
- Östrand, F & Franzén, M. 2011. Intressanta flugfynd i skånska torrmarksmiljöer (Diptera, Brachycera). Fazett 2011.

YST011 Krageholm (klass 2)

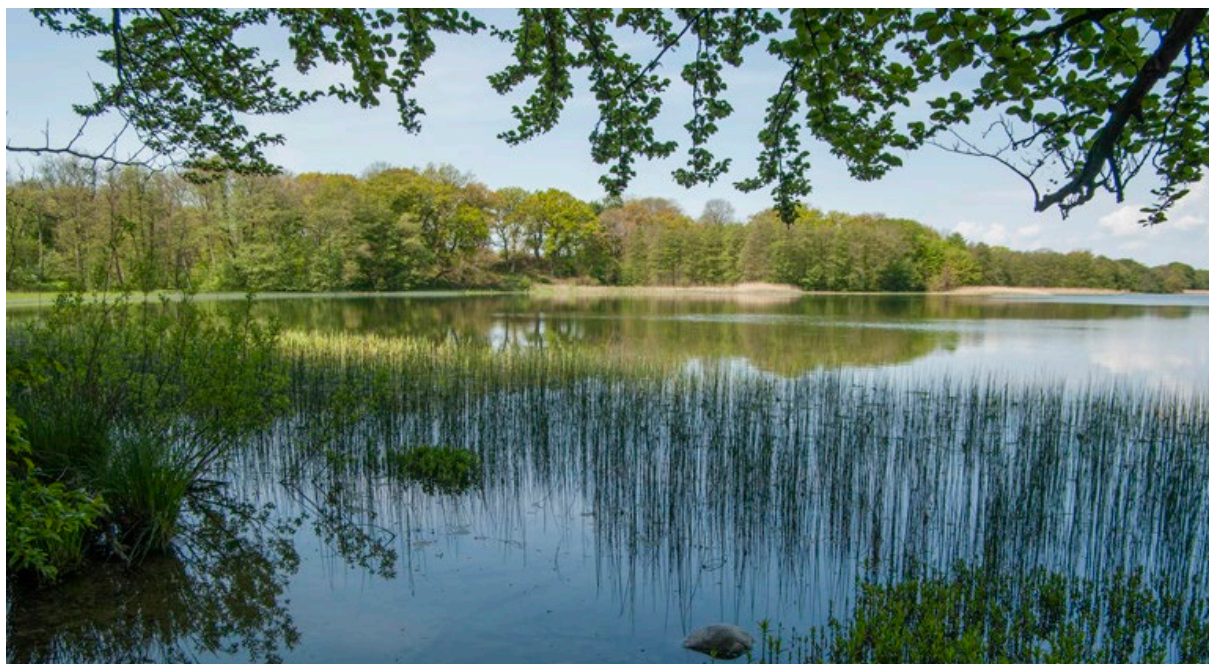

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Krageholmssjön är Skånes sydligaste sjö över 1 km² och avvattnas via Svartån till havet. Sjön är mycket kalk- och näringsrik, samtidigt som den har en relativt opåverkad närmiljö. Höga biotop- och artvärden främst knutna till äldre trädmiljöer och sjön med dess limniska miljöer, strandskogarna och ön Lybeck. Krageholmssjön har i arbetet med miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” pekats ut av Naturvårdsverket som ett nationellt särskilt värdefullt vatten. I naturvårdsprogrammet från 1997 var den samlade bedömningen för naturvärdena att området hade klass 1 för sjön och klass 2 för de äldre träden i söder. Bedömningen för de biologiska värdena är att de idag inte når upp till klass 1.

Beskrivning

Krageholmssjön är en av Skånes minst förorenade slättsjöar. Strandskogarna runt sjön utgörs av al och vide och innanför dessa finns en frodig ädellövskog med främst bok, ek, avenbok och ask. Runt sjön förekommer sällsynta fladdermusarter och i strandområdena har tvåtandad spolsnäcka påträffats. Sjön är fiskrik med förekomst av bland annat ål och den ovanliga fisken nissöga. Ön Lybeck i Krageholmssjön har en osedvanligt yppig vegetation och ett trädskikt med främst lind,

ask och ek samt buskar som hassel och hagtorn. Tidigare dominerades trädskiktet på Lybeck av alm som dog till följd av almsjukan. Undervegetationen utgörs av ramslök, strutbräken och månviol samt högstarr- och högörtvegetation närmast stranden. Den frodiga vegetationen på ön utövar stark dragningskraft på en stor mängd fågelarter som häckar där. I början av 1700-talet var ön utformad som en fransk park med åtta radiärt utlöpande gångar från öns mitt. Runt sjön finns flera bestånd av äldre ädellövskog med höga naturvärden. Söder om sjön ligger en åkermark med många fristående gamla ekar stående ute i åkern. Sjön sänktes med ca en halv meter 1932. Nuvarande medeldjup är på fem meter med ett maxdjup på nio meter. Kring sjön finns breda vassbälten. Trots att avrinningsområdet är litet är sjön näringspåverkad med begränsat siktdjup och återkommande algbloomingar. Sjön är referenssjö med lång provtagningsserie.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog med lång kontinuitet och värdefulla strukturer och substrat. Strandmiljöer och limniska miljöer samt strandskog och vassbälten.

Artvärden

Totalt finns ett 80-tal rödlistade arter från området sedan 1990 varav hälften är fågelarter. Bland de arter som är knutna till äldre träd kan nämnas kärlväxterna skogsveronika (NT), hålnunneört (NT) och månviol (NT), lavarna fläderlundlav (VU) och askvårtlav (EN), svamparna korallticka (NT) och oxtungssvamp (NT), de vedlevande insekterna mulmknäppare (VU), bokskogsrodock (VU) och mörkbent kamklobagge (VU), samt snäckan tvåtandad spolsnäcka (NT). Vid sjön häckar bland annat havsörn (NT), mindre hackspett (NT), spillkråka (NT) och gulsparr (NT) och många arter rastar eller övervintrar vid sjön. I sjön finns ål (CR), uddnate (NT) och sumpkamgälsnäcka (NT).

Ekologiska samband

Ingår i värdetrakt för ädellövskog, med viktiga spridningssamband i nord-sydlig riktning till Bellinga och Bjersjöholm för arter knutna till äldre träd och död ved. Krageholmssjön utgör limnisk värdekärna och värdetrakt i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband via Svartån.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av gamla träd och död ved och ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten morfologin eller hydrologin i sjön. Friställning av grova och gamla ekar. Veteraniseringsåtgärder i yngre ädellövbekstånd.

Status

- Sjön inklusive ön Lybeck ingår i Natura 2000-område Krageholmssjön SE0430137 (2004).
- Ön Lybeck tillhör naturreservatet Lybeck (1985).
- Ön Lybeck är fågelskyddsområde med tillträdesförbud året runt.
- Området tillhör landskapsbildsskyddsområdet, Sjölandskapet (1970).
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Snogholms-Skårbyområdet (2000).

- Nästan hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Krageholmssjön är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärden inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd runt sjön (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Ekologgruppen. 2012. Krageholmssjön. Redovisning från Sjödatabasen 2012-10-09. Länsstyrelsen Skåne.
- Eriksson, M., Davidsson, T. & Kullberg, A. 2001. Test av System Aqua 2000 – Skåne. Skåne i utveckling 2001:1, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1985. Beslut om bildande av naturreservatet Lybeck.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen i Skåne län 2008. Basinventering av dykarskalbaggar i Skåne län 2007.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Inventering av Barbastell i Skåne 2007–2009. Rapport 2011:10.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Bevarandeplan för Natura 2000-område Krageholmssjön SE0430137.
- Olsson, K-A. 1997. Växter på ön Lybeck. Medlemsblad 1997:3. Lunds Botaniska Förening.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Sandsten, H. 2007. Undervattensväxter i några skånska och småländska sjöar - Vårsjön, Bodarpasjön, Farlången, Sandören, Vederslövssjön, Krageholmssjön och Ellestadssjön. Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Krageholmssjön. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.
- Ystads kommun, 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST012 Skoghusets enefälad (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i variationsrik naturbetesmark som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. I naturvårdsprogrammet från 1997 hade området klass 1 i en bredare bedömning av naturvärdet men på grund av den begränsade arealen har området idag klass 2.

Beskrivning

Skoghusets enefälad är en gammal utmarksrelikt med mycket lång beteskontinuitet och inslag av gamla utmarksbodar. Fäladsmarken är traditionellt hävdad med årligt bete och extensiva röjningar. Vegetationen är mycket representativ med många hävdindikerande arter, bland annat knägräs, backtimjan, bäcknejlika och blåsuga. På fäladsmarken växer även flera karakteristiska ängssvampar, däribland scharlakansvaxskivling, lila vaxskivling och stornopping. Delar av fäladsmarken är igenvuxen med björk. Till betesmarken hör också ett betat ädellövskogsområde, huvudsakligen dominerat av bok, men med inslag av avenbok, ek, ask och fågelbär. Delar av de öppna betesmarkerna har tidigare varit uppodlade. I området finns en utbruten mosse med en öppen vattenyta. Området, tillsammans med angränsande marker, utgör en av lövgrodans viktigaste reproduktionslokaler i landet. Även klockgroda förekommer sedan slutet av 1980-talet efter inplantering. Lökgroda har åtminstone tidigare funnits i området. De biologiska värdena är liksom de markhistoriska mycket höga.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet, varierade äldre trädmiljöer med viktiga strukturer och substrat, kärrmarker och dammar med värdefulla limniska miljöer.

Artvärden

Ett 15-tal rödlistade arter är rapporterade från området sedan 1990, bland annat svamparna praktvaxskivling (NT), sepiavaxskivling (VU), violett fingersvamp (VU), och rödbrun rottryffel (VU), lavarna bokvårtlav (NT) och bokkantlav (NT), fjärilarna violettekantad guldvinge (NT) och svartfläckig blåvinge (NT) samt kärlväxterna jordtistel (NT), kösa (NT), backtimjan (NT) och borsttåg (NT).

Ekologiska samband

Området ligger inom värdestrakt för gräsmarker, våtmarker och ädellövskog i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan, bevarande av gamla träd och död ved samt ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten i småvatten.

Status

- Området ingår i naturreservatet Skogshusets enefälad (2019).
- Nordvästra delen ingår i Natura 2000-område Skogshusets enefälad SE0430116 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Fyledalen (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Beslut och skötselplan för Skogshusets enefälad, med bevarandeplan för Natura 2000-området Skogshusets enefälad.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST013 Svinaläjet (klass 2)

Foto: Johan Johnmark/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet som har höga biotop- och artvärden vilka har motiverat naturreservat. Området hade klass 3 i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 och i kommunens naturvårdsprogram, men de samlade biologiska värdena har uppvärderats idag.

Beskrivning

Svinaläjet består av betesmark i kuperad terräng. Här ingår både naturbetesmarker och kulturbeten på tidigare åkermark. Vegetationen är överlag gödselpåverkad och trivial men har inslag av finare partier. I området finns flera småvatten i vilka bl.a. lövgroda leker.

Biotopvärden

Variationsrika gräsmarker med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden med inslag av våtmarker och dammar i svackor och torrängar på kullarna.

Artvärden

Ett fåtal rödlistade arter har rapporterats från området sedan 1990, bland annat åkerkulla (NT), scharlakansvaxskivling (NT) och lökgroda (VU).

Ekologiska samband

Området ligger inom värdestrakt för gräsmarker och våtmarker i GI:s planeringsunderlag. Groddjuren har metapopulationer i småvatten i närområdet.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Ingen negativ påverkan på hydrologi och vattenkvalitet.

Status

- Området ingår i naturreservatet Ållskog (2016).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Fyledalen (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Beslut och skötselplan för naturreservatet Ållskog.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST014 Navröds mosse (klass 2)

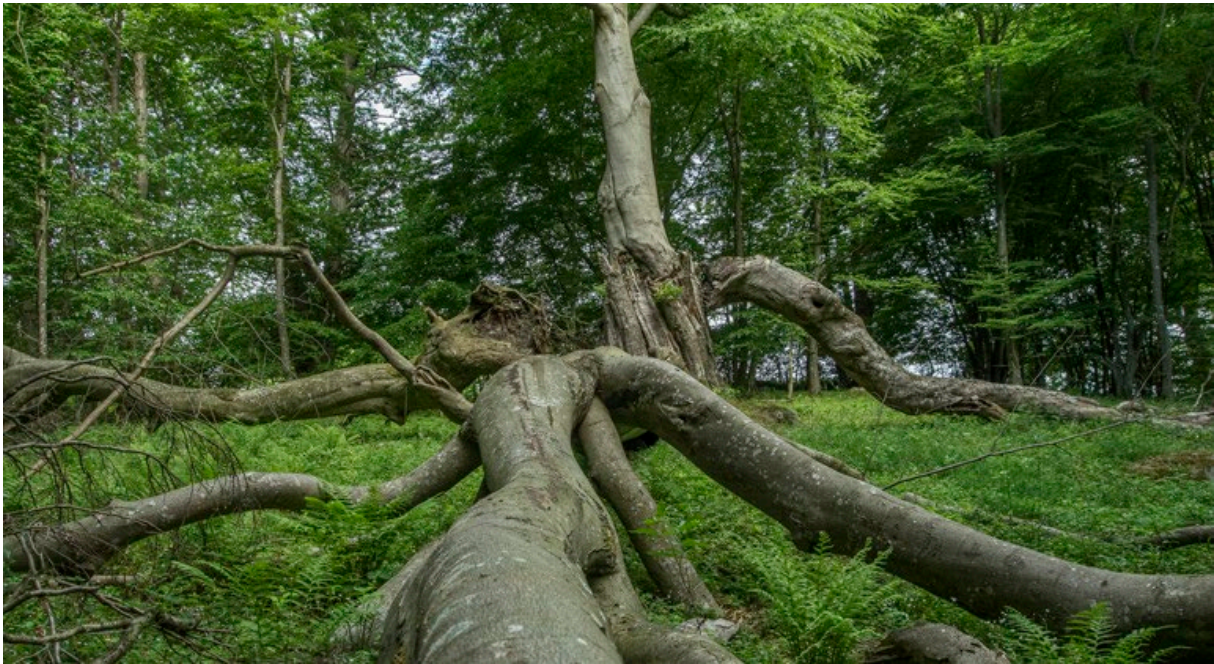

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Ett stort kärrområde som hyser gräsmarker med höga biotop- och artvärden och omges av äldre ädellövsskog som delvis har motiverat biotopskydd. Området hade klass 3 i den bredare bedömningen av naturvärden i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 men de biologiska värdena har sedan dess uppvärderats till klass 2.

Beskrivning

Området är omväxlande med öppen hagmark, blandlövhage, extremrikkärr, topogent kärr, al- och videsumpskog samt ädellövskog. Bland växterna i området kan nämnas bland annat ängsnycklar, tätört och nattviol. Det västra kärret består av ett igenväxt extremrikkärr, med arter som blåtåtel, guldspärrmossa, späd skorpionmossa och korvskorpionmossa. Andra noterade arter är loppstarr, majnycklar och ängsvädd. Söder om kärret är marken gödslad. Hävdintensiteten har varierat de senaste decennierna och delar av området har vuxit igen betydligt sedan 1940-talet. Vegetationstyperna är för övrigt fårsvingeltorräng, tuvtåteläng, högörtäng och kåltistelvariant av denna. Blandlövhagen är mer eller mindre trädfattig men har en del stora ekar i söder. Ädellövskogen i väster är en igenväxt hagmark med många vidkroniga gamla träd och död ved. Denna del är biotopskyddsområde.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog med värdefulla strukturer och substrat, gräsmarker med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden från kärr till torrare partier samt rikkärr.

Artvärden

Ett tiotal rödlistade arter är kända från området sedan 1990 men potentialen är stor för att det förekommer fler. Bland annat har loppstarr (NT), bokvårtlav (NT), rosa lundlav (VU), oxtungssvamp (NT) och matt blombagge (NT) påträffats i området.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för gräsmark och ädellövskog med spridningssamband till Svartskylle i öst och Bellinga i väst. Vattendraget ingår i en limnisk värdestrakt och är spridningslänk till Ellestadssjön.

Förutsättningar för bevarande

Beteshävd utan gödselpåverkan och röjning av igenväxningsvegetation. Bevarande av gamla träd och död ved.

Status

- I väst finns ett skogligt biotopskyddsområde, 1999:207.
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Snogeholm-Skårbyområdet (2000).
- Hela området är landskapsbildsskyddsområde, Sjölandskapet (1970).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST015 Norra sandskogen (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Skogsområde på sandig mark med höga biotop- och artvärden. Området ingick inte i det regionala naturvårdsprogrammet 1997 men har värderats högt i det kommunala naturvårdsprogrammet och skyddats som kommunalt naturreservat.

Beskrivning

Norra Sandskogen är ett kommunalt naturreservat strax öster om Ystad tätort. Området består huvudsakligen av tallskog på sanddyner och planterades på 1800-talet som skyddsplantering för att hindra sandflykten. Idag finns här även inslag av lövträd, främst ek och björk. Fältskiktet domineras av gräs och hedvegetation med arter som ljung, lingon och blåbär. På våren blommar bland annat vitsippa och liljekonvalj. Här finns en rik insektsfauna med flera sällsynta skalbaggar. Över 200 fågelarter har noterats i området med främst skogslevande arter men även våtmarksarter i dammen i skogskanten. Reservatet är också bildat för områdets stora betydelse för det tätortsnära friluftslivet.

Biotopvärden

Sandig skogsmark med gynnsamt lokalklimat.

Artvärden

I området har omkring 100 rödlistade arter noterats sedan 1990 varav flertalet är fågelarter. Bland de 18 rödlistade kärlväxterna kan nämnas grovtaggigt björnbär (EN), åkerrättika (VU),

rapunkelklocka (VU) och hedblomster (VU). En rödlistad svamp, liten diskroksvamp (VU) och nio insekter, till exempel starstumpbagge (NT) och fyrfläckad vedsvampbagge (NT) har noterats. Bland fåglarna kan nämnas smådopping (NT), hornuggla (NT), mindre hackspett (NT), entita (NT), ärtsångare (NT), svart rödstjärt (NT) och grönfink (NT) med många observationer.

Ekologiska samband

Området gränsar till Ystad sandskog i söder och har spridningssamband längs kusten. Gräsmarkerna har spridningssamband med andra gräsmarker i landskapet. Limnisk spridningslänk finns till Nybroån och havet i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Goda genom naturreservatet. Bevarande av gamla träd och död ved och hävd av öppna gräsmarker. Markstörning för att skapa sandblottor kan också gynna områdets sandlevande arter.

Status

- Området ingår i naturreservat Norra Sandskogen (2007).
- Östra delen är av riksintresse för naturvården, Ystads sandskog (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs bäcken (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ystads kommun. 2007. Bilande av kommunalt naturreservat Norra Sandskogen.
- Ystads kommun. 2007. Skötselplan för Norra Sandskogen.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST016 Kusten väster om Ystad (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Strandmiljöer med höga biotop- och artvärden. Kuststräckorna mellan Svarte och Ystad samt vid Skarviken var bedömda som klass 2 i det regionala naturvårdsprogrammet 1997. Hela sträckan bedöms ha höga biologiska värden och viktiga spridningssamband som motiverar utvidgning av området.

Beskrivning

Kusthed och strandområden längs kusten väster om Ystad. Vid Skarviken finns en liten naturbetesmark med lång kontinuitet. Närmast stranden finns buskage med slån och på några platser torrängar med artrik flora som blodnäva, axveronika, backnejlika och smal kärringtand. Vid Klintholmen förekommer ett mindre kustdynsområde och delområdet Lilleskog. Där finns en stor population av sandödlor i branterna mot havet samt arter som backtimjan, jordtistel, ängsmetallvinge och mindre purpurmätare.

Biotopvärden

Varierade kustmiljöer med sandiga områden omväxlande med stenrika moränpartier och lerdominerade jordar. Inslag av torrängsmiljöer och äldre ädellövskog.

Artvärden

Ett 50-tal rödlistade arter är rapporterade från området. Bland kärlväxterna finns uppgifter (1990–2022) om kösa (NT), kavelhirs (NT), backsippa (VU), vanlig luddvicker (VU), bolmört (NT), backtimjan (NT) och taggkörvel (VU). Rödlistade insekter är mindre purpurmätare (NT) och ängsmetallvinge (NT). Under sträcket ses bland annat kentsk tärna (NT). Sandödlor (VU) finns i området.

Ekologiska samband

Viktiga spridningssamband längs kusten. Svartån är en limnisk värdrakt i GI:s planeringsunderlag och mynnar i området. I området mynnar sammanlagt tre vattendrag.

Förutsättningar för bevarande

Inga negativa ingrepp i form av byggnation i strandområdet. Återupptagen beteshävd av gräsmarker. Markstörningar för att gynna sandlevande arter.

Status

- Väster om Svarte ingår kustremsan i landskapsbildsskyddsområde Kustlandskapet Snårestad-Sjörup-Svarte (1970).
- Öster om Svarte ingår kustremsan i landskapsbildsskyddsområde Svartåns dalgång (1969).
- Vid Ystad är området av riksintresse för naturvården, Bjärsjöholm-Marsvinholmsområdet (2000).
- Kuststräckan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Olsson, P. 2005. Inventering av ålgräsängar längs Skånes kust. Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Ö sydkustens kustvatten. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST017 Lilla Köpinge (klass 2)

Foto: Johan Johnmark/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Sandiga marker med höga biotop- och artvärden som har motiverat naturreservat. Området var bedömt som klass 2 i det regionala naturvårdsprogrammet 1997.

Beskrivning

Området ligger direkt sydväst om samhället Köpingebro och består av sandiga marker som idag växer igen med tall och som delvis består av planterad tall- och granskog. De biologiska värdena är kopplade till de sandiga markerna med rik örtflora och insektsliv. Till floran hör bl.a. blek fetknopp, gråfibbla, gulmåra, backtimjan och blåmunkar. I stora delar av området breder tallskogen ut sig. Den är delvis luckig och gles men är generellt ganska tät. Solexponerade äldre tallar är värdefulla för såväl fåglar som insekter.

Biotopvärden

Torra sandiga marker med barrskog på stora delar. Gläntor och öppnare delar finns framförallt i de södra delarna av reservatet som utgör områdets norra halva.

Artvärden

I området har sedan 1990 påträffats ett 30-tal rödlistade arter. Bland de rödlistade växterna finns arter som alvarveronika (EN), fågelarv (NT), backtimjan (NT) och sandlusern (VU). Här finns också många rödlistade vildbin som väddgökbi (VU), stäppbandbi (EN), rödtoppebi (NT) och hedsidenbi (NT). Även fjärilsfaunan är artrik med bland annat mindre purpurmätare (NT), hedpärlemorfjäril (VU), sexfläckig bastardsvärmare (NT) och mindre bastardsvärmare (NT).

Ekologiska samband

Kopplingar finns till liknande områden längs kusten. Nybroån rinner genom området och utgör limnisk värdetrakt i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Öppethållande av sandiga gräsmarker med återkommande störningsregim för att skapa sandblottor.

Status

- Norra delen ingår i naturreservatet Lilla Köpinge (2019).
- Södra delen är av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- Strandskydd längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Beslut om bildande av naturreservatet Lilla Köpinge i Ystads kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Sörensson, M. 2012. Insekter och entomologiskt viktiga miljöer på f.d. övningsområdet Fredriksberg, Ystad kommun, år 2012. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST018 Furuhus mosse (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Våtmark med höga biotop- och artvärden. I det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 var den bredare bedömningen av naturvärdena klass 1, men biotop- och artvärdena motiverar i dagsläget inte en högre bedömning än klass 2.

Beskrivning

Vattenområde som har skapats genom muddring och grävning i en före detta hävdad våtmark. Området karaktäriseras idag av vassar, flytbladsvegetation och öppet vatten. Fågellivet är tidvis rikt och varierat med arter som gråhakedopping, smådopping, årta, snatterand och svarttärna. Lökgroda har en viktig reproduktionslokal i området. I området finns också lövgroda.

Biotopvärden

Våtmark med varierad vegetation, vassar, flytbladsvegetation, buskage och undervattensvegetation.

Artvärden

I området har påträffats ett 40-tal rödlistade arter sedan 1990 såsom kösa (NT), knölvial (VU), mjukdån (NT), åkerkulla (NT), fläckig glansspinnare (NT) och en lång rad fågelarter t.ex. årta (EN), skedand (NT), gravand (NT) och smådopping (NT). I området finns även lökgroda (VU) och barbastell (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för våtmark i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till närliggande Högestads mosse och Fyledalen.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan och ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten. Röjning av igenväxningsvegetation.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- Strandskydd runt våtmarken (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST019 Ljungatorpskärret (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till rikkärret vilket har motiverat Natura 2000-område. I naturvårdsprogrammet 1997 ingick området i ett större sammanhängande område tillsammans med Högestads mosse vilket bedömdes som klass 1 ur ett brett naturvårdsperspektiv.

Bedömningen idag är att Kulleån med angränsande rikkärr och gräsmarker och alkärr har biologiska värden motsvarande klass 2.

Beskrivning

Ljungatorpskärrret ligger strax öster om Baldringe kyrka och utgörs av ett smalt våtmarksområde längs med Kulleån som mynnar i Fyledalen och Fyleån. Omgivningarna består av odlingsmark samt skogsklädda kanter på ådalen. Rikkärren ligger utspridda i fem mindre partier i områdets södra del och de räknas alla som värdefulla extremrikkärr. Beteshävden i södra delen har tidigare varit för svag vilket har påverkat florans negativt, men de senaste åren har området fått en bättre beteshävd. Arter som sumpgentiana och brudsporre verkar ha utgått från lokalen efter perioden med bristande hävd. I rikkärrensytorna växer bl.a. stor ögontröst, småvänderot, kärrjohannesört, tätört och kärrknipprot. I området finns också flera rikkärsmossor, däribland kamtuffmossa, källtuffmossa och kalkkällmossa. I Kulleån finns stensimpa som är en Natura 2000-art.

Biotopvärden

Extremrikkärr i betad dalgång med skogsklädda kanter och vattendraget Kulleån.

Artvärden

Ett 10-tal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. Särskilt uppmärksammade i rikkärren är de rödlistade arterna stor ögontröst (EN), kärrjohannesört (NT) och majviva (NT). Här finns också blågrönt mannagräs (VU), åkerkulla (NT), sommarfibbla (NT) och småvänderot (VU).

Ekologiska samband

Området ligger i anslutning till Fyledalen och Högestads mosse med viktiga landskapsekologiska samband till dessa områden. Området ingår i värdetrakt för våtmark i GI:s planeringsunderlag med närliggande våtmarker i anslutande Högestads mosse. Kulleån utgör limnisk värdetrakt och spridningslänk till Fyleån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd utan gödselpåverkan samt ingen negativ påverkan på hydrologin. Røjning av sly och kompletterande slåtter av vass för att förhindra igenväxning av rikkärren.

Status

- Stora delar av området ingår i Natura 2000-område, Ljungatorpskärrret SE0430140 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Fyledalen (2017).
- Stora delar är landskapsbildsskyddsområde, Fyledalen (1971).
- I nordost ingår området i vattenskyddsområdet, Stenby 30:1 (1990).
- Området ingår i myrskyddsplanen, Ljungatorpskärrret (2007).
- Strandskydd längs Kulleån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Eklövs Fiske & Fiskevård. 2015. Fiskevårdsplan för Kulleån 2015. Ystad kommun & Ystadortens Fiskevårds- och Sportfiskeförening.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-området Ljungatorpskärr SE0430140. Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 2007. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt i Skåne län. Rapport 5670.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST020 Nyvångsskogen (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Boskog och alskog med höga biotop- och artvärden som har motiverat bildande av naturreservat och utpekande som Natura 2000-område. Området var inte med i naturvårdsprogrammet 1997.

Beskrivning

Nyvångsskogen ligger mellan Fyledalen och Skoghejdan och är en del av naturreservatet Fyledalen. Landskapet är småkuperat och består av skogsmark där boken dominerar. Ett fuktigare stråk genomkorsar området och delar av de fuktigare partierna är be vuxna med äldre ask, al

och björk. Skogen har också inslag av yngre granplanteringar men lövskogen har potential att utveckla höga naturvärden på sikt. Klockgroda finns i området och leker i Virskorran i områdets östra del. I området har de sällsynta växterna buskvicker och skogskorn noterats.

Biotopvärden

Äldre bokskog och askskog med delvis värdefulla strukturer och substrat samt markförhållanden. I området finns också ett grodvatten.

Artvärden

I området har noterats ett 50-tal rödlistade arter sedan 1990 varav flertalet utgörs av svampar. Bland de hotade arterna kan nämnas skogskorn (VU), buskvicker (EN), sprängnästing (VU), piggfjällskivling (EN), blå lökspindling (VU), silkespindling (VU), skivsopp (EN), laxkremla (VU), Joannas dvärgdyvel (VU), sandödla (VU) och gråångöra (CR).

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för ädellövskog och utgör en viktig länk mellan Fyledalen och hagmarkslandskapen i Ållskog och Oxhagen västerut för arter knutna till ädellövträd. Sydvästra delarna ingår i värdetrakt för våtmark i GI:s planeringsunderlag, tillsammans med närbelägna våtmarker i Skoghejdan. Områdets vattendrag utgör limnisk värdetrakt och spridningslänk till Fyleån.

Förutsättningar för bevarande

Goda genom naturreservatet. Bevara äldre träd och död ved och utveckla dessa kvaliteter i området.

Status

- Området ingår i Natura 2000-område Nyvångsskogen SE0430139 (2004).
- Stora delar ingår i naturreservatet Fyledalen (2015).
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Fyledalen (2017).

Referenser

- Ahlén, I. 2012. Fyledalens fladdermusfauna. YstadNatur 49:6–10.
- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Nyvångsskogen SE0430139.

- Länsstyrelsen Skåne. 2015. Beslut om bildande av naturreservatet Fyledalen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Skötselplan för naturreservatet Fyledalen, samt bevarandeplan för Natura 2000-området Fyledalen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST021 Kabusa och Ingelstorps ängar (klass 2)

Foto: Christer Persson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat bildande av naturvårdsområde. Området bedömdes som klass 2 även i det regionala naturvårdsprogrammet 1997.

Beskrivning

Ingelstorps ängar och mosse tillsammans med Kabusafältet är ett stort sammanhängande gräsmarksområde som nyttjas som betesmark. Genom områdets centrala del går ett fuktigare stråk med flera småvatten och småkärr samt ett större kärrparti. Detta är resterna av den tidigare vidsträckta våtmarken Hammarsjön. Området är dränerat genom en grävd kanal, Hammars ränna. Flera sällsynta växt- och djurarter förekommer, bland annat lökgamander, pipstäckra, orkidéer, höskallra, lövgroda och lökgroda. Strandpadda har åtminstone tidigare funnits i området. Fågellivet är rikt med många rastande arter av gäss, änder och vadare. Det är också en viktig lokal för häckande våtmarksfåglar t.ex. storspöv. Kabusa skjutfält är ett militärt övningsområde som är viktigt för rekreation och friluftsliv då övningar inte äger rum. På

skjutfältet finns torra sandiga marker med riklig förekomst av blommande örter och insekter. Längs med Kabusaån finns betesmarker med orkidéer.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och inslag av omfattande våtmarker och småvatten.

Artvärden

Totalt har ett 70-tal rödlistade arter noterats i området sedan 1990 varav flertalet är fågelarter. Bland de hotade arterna kan nämnas småvänderot (VU), pipstäckra (EN), årta (EN), skedand (VU), kricka (VU), tofsvipa (VU), brushane (VU), stare (VU), kornsparv (EN) och lökgroda (VU).

Ekologiska samband

Området gränsar till Kåseberga backar med kustvägen som barriär för bland annat groddjur. Området ingår i värdestrakt för sandmarker och gräsmarker i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband längs kusten. Hammars ränna och Kabusaån är limniska spridningslänkar.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd utan negativ påverkan på hydrologi eller vattenkvalitet. Röjning av igenväxningsvegetation.

Status

- Området ingår i naturvårdsområde Ingelstorps mosse (2000).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Kustområdet Simrishamn-Nybrostrand (2000).
- Kuststräckan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs Kabusaån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Försvarsmakten. 2011. Kabusa skjutfält. Övnings- och miljöanpassad skötselplan ÖMAS. Fastställd 2011-09-01. Försvarsmakten och Fortifikationsverket.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 1998. Bildande av naturvårdsområdet Ingelstorps mosse.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Nyström, P., Stenberg, M & Hertonsen, P. 2011. Lökgrodan i Skåne - status och rekommendationer för framtida bevarandearbete. Rapport 2011:12, Länsstyrelsen Skåne.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.
- VISS. 2022. Kabusaån: Havet-Tuvebäcken. MS_CD: WA32113453 VISS EU_CD: SE614592-138407. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

YST022 Kusten mellan Svarte och Kåseberga (klass 2)

Foto: Ann-Sofie Pellas/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Grunda havsområden med höga biotop- och artvärden. Området bedömdes ha höga marina värden i det regionala naturvårdsprogrammet 1997.

Beskrivning

Havsmiljön längs kusten karaktäriseras av en öppen kustlinje utan öar. Både rena sandstränder och steniga stränder förekommer. Området utgörs av grunda kustnära miljöer mellan Svarte och Kåseberga från strandlinjen ner till 10 meters djup. Botten består av moränavlagringar som i olika utsträckning har sköljts ur. Sand, grus och sten dominerar. Att kusten är så exponerad gör att sand och finare material på havsbotten ständigt flyttas om. Därför är det svårt för växtlighet att etablera sig här. På de steniga bottarna växer makroalger och bland dessa kan en del fisk och andra djur leva. Bland annat torsk, näbbgädda och skrubbskädda förekommer i kommunens kustvatten. Ålgräs förekommer endast sparsamt längs kusten. Fintrådiga alger som påväxt finns framför allt vid vattendragsmynningar. Direkt öster om Ystad hamn finns ett område med ålgräsängar. Stormen Per flyttade år 2007 om bottensedimenten och ålgräsbeståndet försvann nästan helt. Med tiden kunde det dock återhämta sig och förekommer nu i relativt täta bestånd mellan 1,3 och 3,3 meters djup. Ålgräsängar är en viktig miljö för många smådjur och som uppväxtområde för fisk. Väster om Ystad vid Svarte finns populära badstränder.

Biotopvärden

Grunda kustvatten med bland annat förekomst av mindre ålgräsängar i ett litet delområde.

Artvärden

Ej kartlagda. Ålgräs (VU) växer inom ett mindre område. Knubbsäl observeras regelbundet. Många flyttande fåglar flyger längs med kustremsan.

Ekologiska samband

Viktiga spridningssamband längs kusten. Nybroån, Svartån, Kabusaån och Tygeån är limniska spridningslänkar i GI:s planeringsunderlag och de mynnar i havsområdet.

Förutsättningar för bevarande

Ingen ytterligare negativ påverkan på vattenkvalitet eller vattenmiljö. Bottenmiljön bör bevaras utan ingrepp och fiskbestånd säkerställas.

Status

- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).
- Stora delar i öster är av riksintresse för naturvården, Kustområdet Simrishamn-Nybrostrand (2000).
- Väster om Ystad är en del av riksintresse för naturvården, Bjärsjöholm-Marsvinholmsområdet (2000).
- Kusten är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Öster om Ystad ingår delar av naturreservatet Ystad Sandskog (1989).
- Öster om Ystad ingår delar av Natura 2000-område Ystad Sandskog SE0430094 (2004).
- Vid Kåseberga ingår delar av naturvårdsområdet Hammars backar – Kåsebergaåsen (1996).
- Delar öster om Ystad är av riksintresse för naturvården, Ystads Sandskog (2000)
- Nybroåns utlopp är av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1989. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Ystads sandskog.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1996. Bildande av naturvårdsområdet Hammars backar-Kåsebergaåsen.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Ystads sandskog.
- Länsstyrelsen Skåne. 2009. Beslut om ändring av geografisk utbredning för naturreservatet Ystads sandskog.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020. Grön infrastruktur i Skåne – nulägesbeskrivning 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

- Olsson, P. 2005. Inventering av ålgräsängar längs Skånes kust. Länsstyrelsen Skåne.
- Sydkustens Vattenvårdsförbunds årsrapport 2019.
- VISS. 2022. Ö sydkustens kustvatten. MS_CD: WA86165154 VISS EU_CD: SE552170-130626. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST023 Nybrostrand (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Sandig kuststräcka med höga biotop- och artvärden. Området hade klass 2 också i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997.

Beskrivning

Mellan Ystad sandskog och Kåsebergaområdet finns ett smalare strandparti med främst sandstrand vid Nybrostrand. Området har sanddyner, torra gräsmarker och hedmarker med värdefull flora och fauna samt utgör ett viktigt spridningsstråk för arter mellan de större områdena intill. I området växer bl.a. sandmarksarter som sandnejlika, backsilja och hedblomster och sällsynta svampar som liten diskkröksvamp och fransig stjälskröksvamp.

Biotopvärden

Sanddyner och torra gräsmarker.

Artvärden

Ett tiotal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. Bland dessa finns hålnunneört (NT), backsippa (VU), sandnejlika (VU), hedblomster (VU), fransig stjälkroksvamp (EN) och hedpärlormfjäril (VU).

Ekologiska samband

Området utgör en viktig spridningslänk mellan Ystad Sandskog och Kåsebergaområdet längs kusten. Området ligger i utkanten av värdetrakter för gräsmarker och sandmarker i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband längs kusten åt sydost.

Förutsättningar för bevarande

Bevarade av öppna sanddyner och torra gräsmarker. Störning av markskiktet för att skapa sandblottor och gynna sandlevande organismer.

Status

- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).
- Nästan hela området är av riksintresse för naturvården, Kustområdet Simrishamn-Nybrostrand (2000).
- I väst är området av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- Kuststräckan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST024 Nybrofältet och Ystad golfklubb (klass 2)

Foto: Jenny Hall/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till de sandiga miljöerna samt vattendraget. Området ingick i det regionala naturvårdsprogrammet 1997 med en annan geografisk avgränsning och hade även då klass 2.

Beskrivning

Området ligger strax väster om Nybrostrand och består av golfbana och ett f.d. militärt övningsfält på sandig mark samt Nybroån som kantas av fuktiga marker och lövträd. Inom området finns flera dungar, främst bestående av tätt planterade barrträd. Under 1800-talet användes Nybrofältet av husarerna vid regementet i Ystad. Området sträckte sig då från kusten och norrut till järnvägen vid Köpingebro. Övningsfältet användes som militärt flygfält under andra världskriget och senare arrangerades ridtävlingar på platsen. Stora delar av det tidigare övningsområdet är idag golfbana, men golfbanan hyser ännu en del floravärden. Högst värden i området finns dock på resterna av det gamla övningsfältet i den norra delen av området. Här finns sandig mark med inslag av sandstappsvegetation och flera sällsynta växter samt en rik fjärilsfauna. På Nybrofältet växer bl.a. hedblomster, backtimjan, dvärgserradella och den sällsynta sandlusernen. Längs Nybroån växer bl.a. källfräne, vattenfräne och pilblad. Nybroån är av stor betydelse för uppvandrande och lekande havsöring. Området är också av stor betydelse för tätortsnära rekreation.

Biotopvärden

Torra sandiga marker med öppna ytor och planterad tallskog samt Nybroån och omgivande fuktiga gräsmarker.

Artvärden

Totalt har 58 rödlistade arter noterats i området sedan 1990. De rödlistade arterna består av 16 kärlväxter, 1 svamp, 22 insekter och 18 fåglar. Bland de rödlistade växterna finns ekorrsvingel (EN), sandlusern (VU), källfräne (VU), backsilja (VU) och axveronika (NT). Den enda rödlistade svamp som har noterats är stjälkroksvamp (NT). I området finns också flera rödlistade bin som ölandsgökbi (VU), stäppsmalbi (VU) och stortapetserarbi (NT) samt fjärilar som svartfläckig blåvinge (NT), hedpärlemorfjäril (VU), mindre purpurmätare (NT) och grönt hedmarksfly (NT). Bland fåglarna kan t.ex. rörsångare (NT), sävsparv (NT) och kungsfiskare (VU) nämnas.

Ekologiska samband

Området ligger strax utanför de värdetrakter för sand- och gräsmarker som Kåsebergaåsen ingår i. Nybroån är en limnisk värdetrakt och spridningslänk i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Öppethållande av sandiga gräsmarker med återkommande störningsregim för att skapa sandblottor och gynna sandlevande arter. Ingen gödselpåverkan på gräsmarkerna. Ingen negativ påverkan på vattendraget.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Sjöbo Ora-Fyledalen-Nybroån med biflöden (2000).
- En del i sydväst är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bengtsson, M. 2007. Inventering av växt- och djurliv på Ystad GK 2007.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturskyddsföreningen i Ystad. 2021. Växter från Nybrofältet norr om golfbanan.
- Svensson, K. 2020. Smultronställen i Ystads kommun. Nybrofältet - En av kommunens naturpärlor! YstadNatur 58: 8-9.
- VISS. 2022. Nybroån: Herrestadsbäcken-Örupsån. VISS EU_CD: SE615019-138172. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.

YST025 Fårarps mosse (klass 2)

Foto: Sanna Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till fuktängar och rikkärr. Området bedömdes som klass 1 både i det regionala naturvårdsprogrammet 1997 och i Skånes rikkärrsrapport från 2009. Men på grund av få rapporterade rödlistade arter samt den begränsade arealen rikkärr bedöms området idag som klass 2 utifrån ett regionalt perspektiv.

Beskrivning

Fårarps mosse ligger ca 2,5 km nordost om St. Herrestad och består av en öppen betesmark med inslag av fuktängar, friska marker och extremrikkärr. Området ligger insprängt i odlingslandskapet i en svacka med betesmarker i väst- och sydsluttningar. Delar av betesmarken är näringspåverkad. Rikkärren ligger i en svacka centralt i området och gränsar i väst till vasspartier som har betydelse för fågellivet. Ett av rikkärren är ett så kallat kupolkärr som är ett par meter högt och hyser många brunmossearter. I områdets rikkärr finner man arter som majnycklar, kärrjohannesört, guldspärrmossa, kalkkällmossa och späd skorpionmossa, men även den ovanliga och starkt hotade arten stor ögontröst.

Biotopvärden

Fuktiga gräsmarker med inslag av extremrikkärr.

Artvärden

Sedan 1990 är endast fem rödlistade arter noterade i området, varav två är gamla rapporteringar av groddjuren strandpadda och lökgroda, vilka sannolikt är utgångna. I området finns dock kärllväxterna stor ögontröst (EN), majnycklar (NT) och kärrjohannesört (NT).

Ekologiska samband

Området ligger i ett kluster av rikkärr med viktiga spridningssamband sinsemellan.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd och röjning/slätter av igenväxningsvegetation. Ingen gödselpåverkan på gräsmarkerna.

Status

- Området är av riksintresse för naturvården, Fårarp (2000).
- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2022. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Bertilsson, A. 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av stor ögontröst. Rapport 5589, Naturvårdsverket.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Mascher, C. 2009. Stor ögontröst – Markhistorik för växtlokalerna. Rapport 2009:65, Länsstyrelsen Västra Götaland.
- Ystads kommun. 2012. Naturvårdsprogram för Ystads kommun.